

## Szerkesztőségi iroda:

Főpinc, Csulak-féle ház,  
hová a lap szellemi részét  
illető közlemények  
küldendők.

## Kiadó hivatal:

Polák Mór könyvnyomdájá,  
hová a hirdetések és  
előfizetési pénzek  
bérmentesen intézendők.

## NEMERE.

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdászati lap.

A háromszéki „Háziipar-egylet” és a „sepsi-szentgyörgyi önkényes tűzoltó-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap hetenkint kétszer:

osztortokón és vasárnap.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy

vidékre postán küldve

Egész évre . . . 6 ft — kr.

Fél évre . . . 3 ft — kr.

Negyedévre . . . 1 ft 50 kr.

Hirdetmények díja:

3 hasábos petit-sorért, vagy

annak helyéért 6 kr.

Bélyegdíj külön 30 kr.

Nyitólír sora 15 kr.

## A szövészet, mint házi ipar és a s-szentgyörgyi szövészeti tanműhely.

Sepsi-Szentgyörgy, ápril 19.

I.

Jól esik lelkünknek kissé letérni a politikai élet örökös hullámozó zajáról s bepillantani olykor-olykor beléltünk küzdelmeibe is. Mert valljuk meg: a keleti kérdés, konferencia és kongresszus, Bessarabia, Bulgária és az Al-Duna elég közelről illetik állami létünket; de ha soha nem fordítunk figyelmet magunkra, ha társadalmi életünk tudományos, művészeti állapotáról, ipari fejlődésünk egyes mozzanatairól hallgatunk: sokkal nagyobb mulasztást követünk el, mintha a keleti kérdés vitáiba hónapokon, vagy éveken át bele nem szólottunk volna.

A nemzetek anyagi fejlődése a jól felkeltart virágzásától függ, s míg iparosaink önfentartásukért folytonosan tökéletesítik mesteriségüket, vagy más szóval: minél magasabb képzetést nyer az iparosság, az ujjában egymást érő gyári gépek találmányaival: addig a házi ipar, mely pedig szülő anyja volt minden iparnak, éppen oly arányban marad el, mint a minő meglepő gyorsasággal emelkedik a gyári ipar.

A házi iparnak népünkre való hatásáról már felesleges értekezni. Belátták ezt már mindnyájan, kik annak elhanyagolásából eredő erkölcsi és anyagi súlyos szomorú tapasztalatairól rájöttek. Egyesületek, társulatok keletkeztek a házi ipar meghonosítására országunk minden részében. Háromszékemegye megindította azon üdvös mozgalmat, mely a házi ipar külön ágainak ápolásával, fejlesztésével alig belátható anyagi jólét alapját tette le. — Kolozsvár város, a megye szintén megalakította a házi ipar-egyletet s most a minden jóért és szépért nemesei érő „Kelet” hasábjain napról napra újabb mozzanatokról értesülhetünk e téren.

Nálunk a házi ipar s szerencsés fejlődésnek és kellemes eredménynek is örvendő. Mind addig, míg annak egyik legujabb meghono-

sított ágáról, a szövészetéről s a tanműhelyről körülményesebben s eredményesebben után nem szólhattunk, hallgattunk. Most azonban ideje, hogy megismerkedjék azzal az olvasó kissé részletesebben is.

Ismeretes dolog, miszerint a székelység Magyar- s Erdélyország népei közül egyike azon természetes ipari tehetséggel megáldott népeknek, melyek már a régi idők óta fogva a háznál készült szövetekből ruházkodtak. Mindenkinek tudja, hogy a székel szöveteket, valamint a durva brassói posztót, kereskedelmi cikkek gyanánt Erdély sok városában árusították el, míg ellenben most, a midőn a szövés még egy lépést se tett előre s csak azon stadiumon áll, a hol a régi időben kezeltetett, megszűnt kereskedelmi cikk lenni.

A székelitől a lenkötés, sávos-kötés, atlas-kötés, továbbá egy pár mustrán kívül alig tudtak valami más kötési szöveteket készíteni eddig. Most ha a szövészeti tanműhelynek mustragyűjteményébe betekintünk, 964 különféle kötést, ide nem számítva, a végtelenségig terjedő női ruhakötéseket fogunk találni. Ez utóbbiak nem csak minden évben ujjakkal szaporodnak, sőt merjük állítani, hogy minden évben legalább négyszer változásnak vannak alávetve ilyen kezelés mellett. Hogy világos képet nyerjünk a házi szövésről a székelitől, s arról, hogy miképp ütik az Cseh-, Szász, Franciaországban: elég lesz, ha csak a vászon és szőnyeg-szövet összehasonlítjuk. A székel asszony sokszor két-három „rokolyának” való fonalat is fel szokott az osztóváltójára tenni s a midőn másneműt sző, újabb befogdossa a fonalat a nyüsbé és bordába. Ezen szövészek pedig ha egyszer be lett fogva a fonál, ugyanazon pásmájú szövéshez mindig befogás nélkül lehet használni azt.

Míg a legügyesebb székel szövő asszony egy perc alatt 40-szer dobja át a vetőt, addig a sepsi-szentgyörgyi szövészeti tanműhelyben a Kis Áron által készített gyors vető

készülékkel százszor halad vetélő a fonalak között a nélkül, hogy valami erős testalkatást igényelne a nevezett készülék kezelése.

Az eddigi tapasztalat ezen intézetben azt mutatja, hogy az alig 15 éves leányok másfél heti gyakorlat után igen jól begyakorolják magukat.

\* A magyar és osztrák quótaküldöttségek tegnapi közös értekezletén, melyen Szlávny jegyezte a szólamra jelentkezőket, de maga is részt vett a vitában, jelen volt 13 magyar, 44 osztrák bizottsági tag, Auersperg hg. Pretis, Széll és Wenckheim miniszterek. Az értekezlet 6 órától 10 óráig tartott. Osztrák részről tettek bizonyos proposíciókat, de megállapodás nem történt semmi irányban. A bizottságok a vitának titokban tartását határozták el. A magyar küldöttségi tagok az értekezlet után Wenckheim bárónál összejöttek.

\* A esatatóról tovább fejlődhető ragályos betegségek megakadályozásának módjait írták Bécsben tartott tanácskozások legközelebb fejeztették be. Képviselve volt e tanácskozásokban: a közös kül- és pénzügyminiszterium, az osztrák és magyar közlekedési miniszterium, a horvát és határ-örvidéki kormány, s a török és orosz vaspályákkal közvetlenül érintkező vaspályák, s a Dunagőzhajózási társaság. A több napig tartott beható tanácskozások eredményeként mielőbb várható a szükséges és sikert ígérő elővigyázati intézkedések alkalmazása vétele.

\* Az aranygyapjasok. Politikai körünkben nagy meglepetést szült a bécsi hivatalos „Wiener Ztg” utóbbi száma, melyben az aranygyapjas-rend lovagjainak legmagasabb kitüntetésével ruháztatnak fel Ferenc Ferdinánd, Leopold Salvator, Károly István és Eugen főhercegeken kívül gr. Eszterházi Mór, gróf Goesz Antal szolgálaton kívüli őrnagy, gróf Wrba, Majláth György országbíró, hg. Thurn-Taxis lovassági tábornok, hg. Auersperg osztrák miniszterelnök, gróf Belcredi Richárd, hg. Croy-Dülmen Rudolf, gróf Trautmansdorff Ferdinánd, gróf Károlyi Alajos berlini osztrák-magyar

## TÁRCA.

## Tengeri fürdőn.

— Harring J. elbeszélése. —

(Folytatás.)

— Soká vártattál magadra! — szólt végre kedvetlen hangon — s a thea sokáig állott és zavaros lett, azt hiszem, meg is keseredett. Már kilenc óra, gondolom, leülünk most már.

— Engedd, hogy előbb bemutassam neked egy régi ismerősömet, kedves gyermekem, — válaszolta a megszólított — egy barátomat, kit a hirschbergi vár tulajdonosát, tehát szomszédunkat egészen váratlanul találtam fel. Schack Gerhard! — Leányom Malvitz Róza kisasszony!

Ezen szavak nyugodt, kimért lágy alhangon mondták, melyek élénk ellentét képeztek a fiatal nő élénk beszédmodorával. Gyors mozdulattal emelte az fel fejét és elpirult, a mint az idegen komoly szemeit eléggéletlen tekintettel felé fordította.

— Itt pedig ismét egy új ismeretséget köthet ön — folytatta a házi nő — fiammal. És ezzel a mi kis társaságunk be van zárva s teljesíthetjük Róza kívánságát. Tessék leülni.

— És a kedves férjével való ismeretségben nem részesülhet-e ma? — kérde Schack, ki a házi ur után tudakozódni udvarias dolognak tartotta.

— Férjem? — kérde Helén asszony — Tehát nem tudja ön, hogy szegényt még hat évvel ez előtt elvesztettem?

Schack ur összerázkódott és a fiatal asszony arcát vizsgálta, ki szintén merőn nézett rá.

— Bocsnatot kérek, — mondta kis idő múlva határozatlan hangon — a nélkül, hogy sejtetem volna, a karátlanul is fájdalmat okoztam kérde-

zősködéssel. Mióta kegyed férjhez ment s én elutaztam, az óta semmi alkalmam nem volt kegyed állapotáról valamit hallanom. . . Es kegyed gyermeke oly korán elveszté atyját? Szegény fiucska!

Aztán lehajolt a gyermekhez, ki még mindig az orvossal enyeltett s vizsgálta annak arcát hosszasan. Idegen vonások nem voltak rajta felismerhetők, de szemei s szép vágása akkai élenként emlékeztették őt anyjára; e közben a fiucska gyöngéd vonású arcát megcsipegette, megcsókolta azt.

— Látogass meg, kedves barátom! — mondá — van nekem egy kis pony kocsim, a melyet te könnyen tudsz hajtani; aztán majd felmegyünk a világító toronyba, a honnan pompásan látszanak a kikötőben azok a nagy tengeri hajók. Nos, mit szólsz hozzá?

A gyermekek szemei fényltek.

— Ha egyszer meggyógyulok teljesen, szívesen elmegyek! — válaszola.

— Felix nagy betegséget lábalt ki, — magyarázta az anya — azonban ha még néhány napig csendesen és türelmesen viseli magát, akkor doktor bácsi oly egészséges lábakat teremt neki, a melyekkel reggeltől estig folyvást szaladgálhat és ugrálhat.

Az asszony közvetlenül a gyermek mellé ült s Gerhardot szembe ültette magával.

Ugyanezen pillanatban az orvos oda szólt a kisasszonyhoz, de oly ceremonialis hangon, hogy abban a guny alig volt félreismerhető:

— Remélem, tisztelt kisasszony, meg fog neked kegyed bocsátani, hogy mint késői vendég önök asztalánál, kegyednek fáradságot okoztam.

— Az nem tesz semmit! — válaszola a kisasszony, mialatt rövid felső ajakát kissé felemelte, úgy, hogy alóla fehér apró fogcskái kifehérltek. — Ön soha sincs olyan állapotban, hogy nekem fáradságot okozhatna. A thea kész, a mint ön

hallhatta s egy csészével több, vagy kevesebb, végre is nem nagy dolog. Tökéletesen egyre megy.

A doktor mosolygott s párszor meghajtá magát, aztán helyet foglalt a szép kis fiú és annak nővére közt olyan ember arc kifejezésével, mint a kinek éppen most valami kellemes dolgot mondtak el.

A szünet alatt, mely a kellemetlen választ követte és a melyet csak a theasészék zörgése szakított meg, alkalmat vett magának az idegen szorosabban szemügyre venni a kis türelmetlen kisasszonyt. Ez szembevetődött fiatal volt, körülbelül 16—17 éves. Testalkata jöllehet a középszerűnél valamivel kisebb vala, de tökéletesen arányos és bájosan telide tagjai, könnyű és kellemes mozgása mintaszerű alakká tették őt. Csodaszép, ragyogó szőke haja természetes fürtökben omolt alá nyakára és vállaira, néha egyetlen fejbőlintásra visszarázta azokat, mely körülmény a kisasszony gyűlékony temperamentumáról tanuszkodék. Amellett élénk barna szemei égtek, melyekkel szerteszét tekintgetett maga körül. Szép vágása orra, melyen egy kis, igen kis hajlós volt észrevehető, az egész arcnak bizonyos pikáns, dacos tekintetet kölcsönözött. Végre karcsu természetének tartása, a mely kissé feszes, önértzetlensé volt, azt látszólag kifejezni, hogy az egyszerű elfoglalt állását minden támadás ellenében vitéllyel megtartja. Egy szóval: azon benyomást tette az emberre, hogy a kisasszony társasága bizonyos esetekben lehet kellemetlen, de unaalmas soha.

— Kegyeteknél igen erős vihar volt, Helen asszony! — szólalt meg az orvos. — A virágoknak sok károkat kellett kiállniuk. Szívem legőszintebb részvétével osztozom a károkból.

(Folytatása következik.)

nagykővet, hg. Schönbürg Sándor és gróf Taaffe Eduard tiroli helytartó.

Az aranygyapjas vitézeket a király teljesen önszántából nevezte ki; az illetők, mint a „P. L.” írja, csak szombaton értesültek a nekik szánt tüneményről, a midőn megkapták a királyi kéziratokat.

## A keleti kérdés.

Az utóbbi napokban oly sűrűn fölmerült béke hírek kezdenek elmaradozni, s helyettük mindinkább szaporodnak a komoly, a helyzetet igazi színében feltűntető tudósítások. A német „beszűletes alkusz” által Oroszország javára kezdett közvetítési diplomáciai körökben már megbukottnak tekintik, sőt egy berlini sürgöny szerint maga Bismark hg. is felhagyott már a reménnyel, hogy az Anglia és Oroszország között beforgó differenciákat kiegyenlíteni lehessen. A berlini angol nagykövet, lord Odo Russel oly utasításokat kapott, melyek a kongresszus létesíthetése és a szentesítési szerződés névére egyaránt kedvezőtlenek. A feszültség London és Szentpétervár között nőtön-nő a szakítás küszöbén áll.

Ezt mutatják a Londonból és Szentpétervárról ma érkezett sürgönyök is. Az angol kormány, mint egyik mai távirat jelenti, a kongresszusi tervek mindinkább valószínű megvalósulása után azonnal a leghatározottabb felszólítást fogja intézni Oroszországhoz, hogy Anglia keleti érdekkörét tisztelettel, s Wellesley ezredes szentpétervári útját e főladdal hozzák kapcsolatba. Másrészt Szentpétervárról jelenti, hogy az orosz kormány már legközelebb szintén határozottan merev magatartást szándékozik Anglia ellenében követni, mert Németország fölül teljesen biztos, Berlinben a hangulat mindinkább oroszbarát, Ausztria-Magyarország akciója pedig újabb nagy ajánlatok által megelőzhető. A kölcsönös merev magatartást aztán csakhamar követni fogja a hadizenet.

Ily körülmények között kevés súlyt fektethetünk ama hivatalos sürgönyökre, melyek még mindig azzal biztatnak, hogy a kongresszus és ezt megelőzőleg a berlini előkonferencia létrejövetelére még lehetséges. A nagy küzdelem a keleti uralomért ismételtén meg fog indulni, s figyelmünk most legelőször sorban Bécs felé irányul, honnan feszülten lessük külügyi kormányunk elhatározásait.

Hogy Oroszország, az Anglia elleni háború küszöbén nem fog fukarkodni a legkényesebb igéretekkel és osztozkodási konkorrékkal, azt rég előre láttuk s most már valóban minden oldalról jelenti, sőt orosz részről be is vallják, hogy monarchiánk semlegességét nagy ajánlatokkal igyekeznek megvásárolni. — Mit kell ez ajánlatokról tartani, az iránt a monarchia biztos fennállását szíven viselő politikusként nem lehet kétségben. Mi részünkről még nem tudjuk elhinni, hogy a férfiak, kik Ausztria-Magyarország sorsát intézik, akár vakaságból, akár kishitűségből eláruhassák a monarchia jövőjét s remélik, hogy az alkalom, midőn Angliával karöltve a moszkovita törekvéseket ha nem ökrökre, de évtizedekre megsemmisíthetjük, nem fog felhasználatlanul elmúlni tőlünk!

Az indiai angol sereg szállítása Európába már javában foly. Mint Londonból távirják, e napokban szállt hajóra a második csapat Bombayban. Egyelőre Maltában összpontosítottak.

Romániában nem sokára meg fog már szünni az Oroszország elleni oppositio, azon egyszerű okból, mert tényleg már az ország nagyobb részét megszállva tartják az oroszok. Bukarest közvetlen közelében 20.000 főnyi orosz sereg táboroz, a városban minden órán várják az oroszok bevonulását és az ostromállapot kihirdetését. A Romániában, erdélyi határaink közelében összpontosított orosz sereg erejét újabb tudósítások 150.000 emberre teszik, román és orosz katonák között már több ízben heves surlódások folytak, számos jobb módú család már elhagyta az országot. A román csapatok Kis-Olahorszában vannak összpontosítva s most még erősen fogadkoznak, hogy inkább harcolni fognak, s végső esetben magyar területre lépnek át, de nem engedik magukat lefegyvereztetni. Ez azonban nem fog sokáig tartani. Már jelenti Bukarestből, hogy Bratianó helyett, ki „nagy messze ment” Oroszország ellen, legközelebb más veszi kezébe a kormányt, ki jobban meg fog felelni az orosz igényeknek.

London, április 16. A „Times” jelenti Szentpétervárról: Folyó hó 18-án barátságos felhivatalos eszmecsere folyt a londoni és szentpétervári kabinetek közt; amaz kijelentette, hogy óhajta a békés megoldást és nem szándékozik az alkudozások elé fölleszállni akadályokat gördíteni, csak azt akarja, hogy az egész szerződés terjesztésé a kongresszus elé. Az orosz kabinet is ragaszkodik korábbi álláspontjához, idézi Gorcsakoff emlékiratát, mint bizonyítékot annak, hogy késő a szerződés legfontosabb pontjainak megvitatását megengedni.

## Bukurestből.

Bukurest, április 16.

— (Saját levelezőnk től.) —

A múlt szombaton egy véres szerelmi dráma játszódott le a román fővárosban, mely igaz meg-

indultságot és részvétet keltett fel az érző szívekben. A dolog és dráma cselekménye ez:

Stern Rachel nevű csinos fiatal hölgy három havi boldogságban élt Goldenberg Lukácsal. — E boldogság, mint minden a nap alatt, nem volt állandó.

A nőnek volt egy fiatal kedvese, ki őt nagyon szerette; a fiatal leány az állás nélkül ifjú szerelmét azonban nem akarta sehogy sem visznózní. Az ifjú el volt keseredve s családjá, hogy e buját feledje, az tanácsolta, hogy menjen Párisba. Négy éve mult ennek; mindenki azt hitte, hogy ez elég idő volt, hogy az ifjú feledje édes álma, tündér ábrándjait.

A leányt három hónappal ezelőtt férjhez kérték; Goldenberget megszerette s nőül ment hozzá. Boldog, végtelen boldog volt.

A napokban régi kedvese visszatért Bukurestbe s a fennemlített napon meglátogatta sógor-néját Staderer Vilmosnét, kedvesének testvérét s a véletlen úgy hozta magával, hogy Rachelt is ott találta.

Az ifjunak a régi szerető láttára sötét gondolatok kerengtek agyában. Eszébe jutott, hogy másé az, kit magának ohajtott tenni. Talán még szemrehányást is tett a nem hibás kedvesnek, ki se nem szerette, sem ígéretet nem tett neki, s megfedkezve mindenről, egy, már magánál hordott tört a nő szívébe akart döfni; testvére sietett meggátolni, de a kezén keresztül a tör jól talált. Stern Rachel azonnal meghalt. Míg a sikoltásra a cselédség és szomszédság összefutott, a férfi saját magát szurta meg. E döfés nem talált oly jól, mint az első s a Kolca kórházba szállítottva, gyógyulásnak néz elébe.

A politikai helyzet aggasztó mérvet öltött magára. A legnagyobb rettegés, félelem és aggodalom uralkodik a muszka szövetséges viselt dolgai felett.

Azon hirt, hogy Gorcsakoff azt mondta volna, miszerint ha nem hallgatnak a románok, lefegyverzi a hadsereget és okkupálja az országot: egy közlebbi telegramm megcáfolja. De bizony okkupálva van már ez ország úgy, hogy nagyon bajos dolog volna tenni ellene valamit.

A főváros körül is nagy számú katonaság koncentráltatott s már keringtetik közlebb a hír, hogy Bukurestet ostromolni, lövetni fogja a muszka. Hála isten, még eddig nem jutottunk idáig, de könnyen lehet.

A muszka kormány szerződni akar a román miniszteriummal, hogy Oláhországon keresztül szabadon járhasson Bulgáriába. Ha ez megkötetik, akkor igazán nem tudom, hány év múlva szabadulna meg Románia a muszkaiktól.

A lapokban közölt ama tudósítások, hogy a muszkaik erős hadállásokai foglaltak el az erdélyi határszélen: naponként mind biztosabb tény.

Egy szóval számos jelek mutatják, hogy a muszka nem a jóakaró szövetséges szerepét játszdja Romániával szemben, hanem uralkodni akar felette.

Fájdalmas ébredés! keserű kiábrándulás!

X. X.

## Vidéki élet.

Nagy-Ajta, 1878. április 16.

Az erdővidéki tanítótestület f. hó 13. tartotta második vándorgyűlését Kőpecen Bedő József elnöke alatt igen szép számmal megjelent tanítók és tanügybarátok jelenlétében.

Elnök barátságos szavakban üdvözlöve a jelenlevőket, a gyűlést megnyitotta, mely többféle tanügyi tárgyalással és megvitatással élénk kedélyhangulat közti nagy érdeklődéssel folyt le.

E gyűlésen tartott két mintatanítás és két értekezés felolvasása. A mintatanításokat többek hozzájárulása és megírása után a gyűlés sikerültnek nyilvánította; az értekezések közül az egyiket bírálatnak adta ki, a másiknak pedig folytatását várja a következő gyűlésen.

Közép-ajtai tanító Veres Károly tagtárs igen szép madár, madártudás és többféle magvak gyűjteményét mutatta be, melyért a gyűlés jegyzőkönyvéleg köszönetét fejezte ki.

Mint lelkes tanügybarátok tanítótestületünk pártoló tagjai óhajtanak lenni e gyűlésen bányagazgató tek. Gréguss János ur 10 fnt előfizetéssel, bányai pénztárnok tks. Deák Albert ur és mélt. Möríc József ur 3—3 fnt. előfizetéssel.

A gyűlés alapszabályaink II. fejezet b. pontja értelmé szerint az illetékes tanítótestületünk pártoló tagjainak ismeri és pártfogásukért köszönetét fejezi ki.

Tanítótestületünk tiszteletbeli tagjának választotta kőpeci ev. ref. lelkész tek. Zsigmond Ferenc urat.

Végre több érdekes tárgyak közt indítványba hozatik a 28-ik számú „Nemeré” ben F — n. aláírással megjelent „Vidéki élet” című cikke vonatkozó felvilágosítás megtétele, melyben F — n. ur a házipár terjesztése tárgyában ez évi marc. hó 29-én Baróthon tartott bizottsági gyűlés határozatait és intézkedéseit közli s köszönetét fejezi ki a vidéki résztvevőknek megjelenésükért, de érzékeny fájlalattal a felett, hogy a vidéki tanítók közül csak egy volt jelen a bizottsági gyűlésen.

Ezen indítványt a gyűlés elfogadta és a további teendőket a jegyzőt bízta meg.

Én tehát kötelességem — és meggyőződéseim érzeténél fogva, hogy ne is kessem t. F — n. urtól most azt kérdem: volt e azon bizottsági gyűlést megelőzőleg a vidéki tanítóknak felhívó értesítés kibocsátva? Ha igen, hová tévedt, mert nem láttuk?

Továbbá tudja e t. F — n. ur, hogy a tanítók mindennapi műhely: tanfolyam idején az iskola.

Tehát nem járhatjuk alá s fel a vidéket; már pedig azon bizottsági gyűlésre ily móddal csak a véletlen ha rá vezethetett volna minket, mint arról nem értesítettet.

Ezeket előrebocsátva t. F — n. ur meggyőződhetik tehát, hogy a vidéki tanító urak, nem a részvétlenség, nem az ügy iránti közönyösség és lágyelműség, hanem az azt nem tudatás miatt maradtak ki, azon igen jó célú bizottsági gyűlésből.

Mondja meg t. F — n. ur az e hibás, a ki tudtán kívül eső dologt elmulaszt, vagy az, a ki úgy beszél az okozatokról, hogy az okokat nem tartja szeme előtt.

Boda Samu,

tanító testületi jegyző.

## A házi-iparosság.

A házi iparosságot hazánkban mostanában z erkölcsi tényező, a takarékság és a közművelődés, mindinkább terjeszti, fejleszti, tökélyesbíti. Baj csak az, hogy még mindig messze vagyunk a cikkekné mennyiségére nézve a kellő mérvűről és azok minőségét illetően, a kellő fokozattól.

A házi iparosság terjedését s tökélyesbülését jelzi az, hogy a fővárosban, nem egy élelmiszer telálkozik, mely a cifra-cégu külföldiekkel versenyez. Ott áll a (honi) eidami sajt a hollandi mellett s a fogyasztó közönség ép oly tetszetősnek, izletesnek találja egyiket mint a másikat, csak hogy a hazai sokkal kevesebb, mint a külföldi. Némely sajt árus azonban maga tesz körutat a felvidéken s egyrészt utasítást ad arra részve: mikép kell jóféle Croye, parmesanb. sajtot csinálni; másrészt megrendeléseket tesz; ez némi lenyületet adhat a sajt és turó iparnak. A felső honi (kassai) sonkák pedig már nyíltan bevallják eredetüket, s a finyás fogyasztó-közönség nem tud ellenük kifogást tenni. Van a fővárosi boltokban már elég „bécsi virsli” van olasz „mortadella” és „salámi”, mely itt helyben készül, s csakugy ilyik mint a külföldi.

Nem ily szerencsések azonban a debreczeni pereczek. Pedig aki ezeket megizleli, örömet fogyasztja „gyurott tészta” helyett, mert ennél cél szerűbb, hanem lát: a legkisebb, igazi „vajás perecek” alig ismeretesek; a nagyobbacska közönséges perecek külseje épen nem meggyerő. Késéget sem szenved, hogy egyik és másik anyaga, ize szaga, tápereje jobb, nagyobb, mint az angol s francia tea süteményeké, vagy a különféle biscuitoké; hanem, ami a külsőt illeti; a mi süteményeink igazi cigánygyerekek, a párizsi s londoni dívathölgyekhez képest. Magyar gazdasszonyaink, kik pedig elismerik a hazai perecélek előnyeit, nem mernék ezeket vedégeit elé tenni s csak akkor bocsátják, családjuk fogyasztása alá, amikor „vendég nincs.” Elvégre a „tarhonya” is becses-peszte magát a fővárosi asztalokra, baj csak az, hogy sokfélekép hamisítják, festik s jó hírnevet könnyen elveszítheti egy pár krnyi illetéktelen haszon miatt. Hanem „levesbe való tésztákat” még nem szolgáltat kielégítő mérvben a vidéki házi-ipar, holott azokat házi-iparosaink jutányosan szolgáltatnának. Ezer meg ezer háztartásnál, naponta friss levesbevalógyuirt, ez itt a fővárosban oly idő s anyagvetéség, mit a kész száraztészta bevásárlása után végképp megszüntethetnénk, mint megszüntették a francia s angol fővárosiak, kiknél „fris” gyurott tésztát a vendéglőkben sem szokás készíteni.

Luxuskedvelő nép levén, ugyancsak terjed s népszerűsödik nálunk egy nemében nélkülözhetlen, de kellemes és sokaknak egészséges ital, házikészítése. A szódavíz, nagyon divatba jött, s vidéken is honos kezd lenni. A szódavíz Pochler K. tálmánya nyomán, könnyen olcsón lehet készíteni, a háznál. A készítéshez szükséges eszközök s a kettős gömbalaku edények, melyeket újra meg újra meglehet tölteni 1 liter tartalomtól 3 ig megrendelhetők „Kertész Tódor” (ezelött Kertész és Fiseri) egyesült raktárából (Dorottya utca, sarok) s naponta jó keletnek örvendenek, mert a készítéshez szükséges utasítás elég világosan van fogalmazva, s ha a vevő a kellő porokat (2 és fél font ára 2 forint) szintén megrendeli, könnyen elkészíteni kedvenc italát önmaga.

Mi az öltözéki cikkeket illeti, mióta a takarékság napj jelszóvá fog válni, sok „jó család” maga készíti, vagy igazgatja ki „amit lehet” t. i. főkép a nőruhákat, fehérműveket, asztali s ágyl ruhákat. A vagyonos családok lánygyermekéi is tanulgatnak szabón, varni, stb. s a tarsang folytán nem egyszer megdicsérték a „politikai” napilapok oly diszkrét s öltönyöket, melyek házilag készültek. Hanem annyira még nem mentünk, hogy az ily „kitűnő csinos” ruhák tulajdonosa, merészelné bevallani, hogy ruháik nem valamely elsőrendű budapesti cégnél készítették; inkább azt mondják, hogy „Bécsből kapták” mintsem házi iparosainkat szobahozná. Ezeknél csak titokban dolgoztának mikor t. i. a különben is nagyon drága ruhákkal „sehogy sincsenek” meglegedve.

Megtörténik, hogy vidékről művészileg készült csipkék, hímzett kendők, fehér ruhák stb. érkeznek a fővárosba elárulást végett. De a beküldők teljes incognitót játszanak; úgy hogy az első (valamely rokon) megbízottól nevüket s lakóikat nem lehet tudni! Az elárulást csak „kéz alatt” kell történnie; nem úgy mint a nyugoti „művelt” államokban, hol a vagyonosabb családok tagjai is dicsekednek azzal, ha munkáik által némi kevés pénzt „kiérdemelnék” képesek, s ha nevük mint ügyes kézi iparosok neve, ismertségre lesz a fővárosi boltokban.

## CSARNOK.

### Vázlatok az ókori görög nők történelméből.

(Folytatás.)

Ily és ezekhez hasonló nők voltak a haeterek, kik bár a mai vélemények szerint erkölcsleneknek tűnnek fel, mindazonáltal Görögországban, míg egyfelől minden szépnét terjesztői voltak, másfelől a polgárnők elzáratása által fentartották a szelidebb erkölcsöket. Mert akármely kép zett népnél a jónak és szépek sok töredékét fel találhatni abban, mit köznyelven erkölcsatlanságnak neveznek. Ezt bizonyítja a görög cultura hanyatlási kora.

A Pandemossal Solon az egyes előforduló vétkeknek akart gátat vetni. Ha valamely férfit bebizonyosult, hogy az haeteren kívül más tisztességes nőt házába kerített, az elvesztette a polgári ügyekbe való befolyását és semmi bírói végzésben szót nem emelhetett, sem ítéletet nem hozhatott, elvesztvén szavazati jogát. Az ilyeneknek nem volt szabad többé a Pandemossa is belépni, sem szolgálatokat, vagy rabszolgákat tartani.

A Pandemos nőinek megkülönböztetésül a tisztességes nőktől, nem volt szabad semmi aranyos ruhát viselni, hanem csak egyszerűen virággal ékített, vagy kivarottat. Ezek semmi vallásos szertartáson meg nem jelenhettek, sem a templomokban.

Solon törvényei kiterjedtek a házasságra és az ez alkalommal kapott vagyon mennyiségére. A nőknek a törvény rendeletei szerint kellett a férjet választani és viszont, épen a mi házassági szokásainkkal ellenkezőleg. Egy vagyonos nőnek csak birtoktalan lehetett férje, a birtokos ifjú vagyonátlan nőt vehetett el a birtokarány tekintetéből. Ha egy polgár főörökös nélkül mult ki, vagy a főörökösök a rájuk ruházott vagyon után elhaltak, a vagyon a nőt illette. A törvény az ily örökséget lefoglaltatta s ha kevés mennyiségű volt, azt mint nőhozmányt a leányának ítélte, ha több, a fölleséget a legközelebbi kisbirtokos rokonnak. Így szabályoztatott a birtokarány. Ha egy oly nő örökölt, ki már férjnél volt, az a házasság a törvények értelmében megszűnt, és a házastársak elváltak. Az ily nőnek sok előjoga volt, de mégis férjével a legközelebbi rokonnak kellett választani s ha ez a házasságra képtelen volt, az ehez közelebb állót, mert ügyelet volt arra, hogy a házasság mennél erősebb legyen az állam jólété előmozdítására. Tagadni nem lehet, hogy voltak egyes viszályok. Ezen módosításaival, mint említők, Solon el akarta érni azt, hogy a már általa szabályozott birtokmennyiség azon arányban megmaradjon, vagy annak gyarapítása annyira meggátolassék, hogy ez oly egyenlenségre alkalmat ne szolgáltasson, mely az államélet megintatását vonja maga után. Ezért igyekezett Solon két örökség egyenlőségét megakadályozni és a magánosokat ép úgy, mint a családokat vagyonmennyiségre nézve egyenlőkké tenni.

A házassági élet iránt legnagyobb s mondhatnók legjobbosabb idegenségek a bölcsészek viseltették. A családi életet ők a politikai ételtől elválasztottak tartották. Hogy szabadon gondolkozzanak és eleik szerint éljenek, a politikai ügyektől menél távolab igyekeztek maradni. A nősülés csak kitűnő és elismert bölcséssel történhetett, pl. egy Sokratessal. A kik Görögországban polgári jogban nem részesültek, azokra nézve a polgári törvények kötelező erővel nem bírtak.

Ezen államtörvények épségben tartása s ezeknek folytán az erkölcsi élet előmozdítása nagyban gyámoltatott a bölcsészek iskolái által. Ezen iskolák a mai bölcsészekétől lényegesen különböztek. Nálunk a bölcsészetet egy nagy épületben magyarázzák, hová csak az léphet be, ki bizonyos mennyiségű iskolát végzett; aztán akár legyen hajlama rá, akár nem, a tanrendszer szerint ezen át kell futni, vagy a kik bölcsészi pályára készülnek, az egyetemeken hallgatják azt az erre hivott tanár vezetése alatt, de szükség, mint mondtam, hogy az ily egyén iskolát végzett legyen. A pogány bölcsészek nyilvánosan tanítottak, magyarázataik elől senki sem volt elzárva és ez a nép szellemi fejlődésére nagy hatással volt. Kik valamely nagy bölcsésznek elveit elfogadták és gyakorolták, azok ennek iskolájához tartoztak.

A hellen bölcsészek nagyban kikelték a nemi élet visszafelé ellen. Így a híres Pythagoras szigorú erkölcsi elvet állított fel a nemi viszonyokat illetőleg. Archylas a szerelemben való kőhajhászatot, teslettséget egy említi, mint minden bűn forrását, az emberi hivatás fékelyét és a hűtlenség szülőjét egész Görögországban. Sokrates a legélesebb kifejezésekkel ostromozta a bujasságot, a

mely — ugymond — az értelmet megrabolja, csökkenti és az emberi nemet az állatokhoz lealacsonyítja. Hasonlóképp szoltak tanítványai: Xenophon, Aeschines, Cebeus és Plátó. Ez utóbbi határozottan kimondta: „En nyilvánítom, hogy törvényeinknek oda kell hatni, hogy polgáraink ne legyenek rosszabbak sok madár és nagy lábú állatnál, a melyek a természetből meghatározott időig szűzesen és tisztaságban élnek.” Aristoteles minden nemi tövélygést a természet, a természet törvénye és a vallás elleni gonosz tetteknek, bűnek nevez.

Solon törvényadásánál a fiugyermekek nevelésére sokkal több gondot fordított, mint a leányokéra; ezeknek neveléséről ugymondva nem is szolt. A nők számára a családi nevelés volt fentartva az anyák gondjai alatt, kik kényők szerint nevelhették leányaikát, nem tévesztve szem elől a törvény rendszabályait. Felelőtt nők képzéséről már inkább volt gondoskodva.

Solon törvényileg betiltotta azon addig divott szokást, hogy a meghaltak ravatalánál pénzen fogadott „síró asszonyok” mesterként fájdalmas jajjaikkal sirassák az elhunytat. Epen úgy megiltította a sírok gyakori látogatását, nehogy ez palástot szolgáltasson a fajtalanságra azon törvényei ellenében, mellyel ő honn, a szobában való ülése szorított. — Elvette az atheniektől azon jogot, melynél fogva valaki leányát, vagy nőttestvérét eladhatta. Mindazonáltal ha valamely leány, vagy védcenő női méltóságát levetkezve, erkölcselen életre vetemedett s jobbulása jelét nem adta, az olyat a szülő, vagy gyám, mint rabszolgát eladhatta.

A leányok férjhezmenetelénél a tulságos fényűzést betiltotta, de a nőhozmányt, a háztartáshoz szorosan megkötött bútorokat, eszközöket törvényileg megrendelte. — Kinek nőhozmánya nem volt, azt az állam házassította ki.

Ha az elválás a nő részéről indított meg a törvények értelmében nagyon meg volt nehezítve s alig sikerült; ellenben, ha a férfi akart válni s elhatározását nyomós okkal tudta támogatni, nagyon könnyű volt. A nőnél az okok nem határoztak, töle a férfi akaratába való csendes belenyugvást követelték.

A nő csábítók, ha tetten kapattak, a halált nem kerülhették ki, a törvények értelmében megöltek.

Ezen szigorú törvények sem gátolhatták meg azonban, hogy később Görögországban nagy erkölcsi süllyedés ne álljon be, mely a mint tudjuk, az állam hanyatlását elő is idézte.

(Folytatás köv.)

## LEGUJABB.

Konstantinápoly, ápr. 17. A szultán az osztrák-magyar követet ebédre hitta meg. Gróf Zichy holnap szabadsággal Ausztriába utazik. Az osztrák nagy követést meghazudtolja az újságok azon hírt, melyek szerint Ausztria-Magyarország Bosznia és Hercegovina barátságos utoni megszállását kívánta volna. Az oroszok a törököknek 8 napi határidőt engedtek Sumla és Batum kiűrsítésére. Az új tárca nélküli minisztert, Mehemed Rusdi pasát úgy tekintik, mint a miniszterelnök Achmed Vefvik és Anglia barátját.

London, ápr. 17. A „Times” jelenti: Novikov nagykövet Bécsben átnyújtotta az orosz kabinet válaszául Ausztria-Magyarországnak a san stefanói szerződésről tett megjegyzéseire; az orosz kabinet sajnálja az osztrák kifogások nagy mérvű jellegét és kijelenti, hogy hajlandó azokat fontolóra venni, hogy a kabinetekkel egyenkint egyetértésre jussanak. A „Times” ezeket írja: Ausztria magyarországgal állhatatosan kívánja a kongresszus összejövetelét, melyet most lehetségesebbnek tart, mint valaha; Londonba jegyzéket küldött, melyben a Salisbury-féle körjegyzék minden pontját megbeszéli és sürgeti a kongresszust, mint az egyedül lehetséges megoldást.

London, ápr. 17. A „Reuter” ügynöksége jelenti Kalkuttából ápril 16-áról: Az indiai kormány parancsot kapott csapatokat küldeni Maltába; a következő csapatok rendeltettek oda: két európai lovasezred, két ghooorka ezred, két európai és két bennszülött gyalogezred. két tábori ütég, négy század árksás csapat, Két tiszt Maltába küldetett szállásokat előkészíteni e csapatok számára.

London, ápr. 16. Az alsóház az esti ülésben formailag befejezte teendőit; 10 órakor kimondott az elnapolás. Az „Echo” külön kiadása jelenti: Jó forrásból eredő tudósítás szerint Suvalov gróf ma igen kielégítő nyilatkozatokat tett lord Salisburynek és az előkongresszus biztosítottak Malatkozik.

## KÜLÖNFÉLEK.

— A husvéti szent innepekre olvasóinknak boldog innepelést kívánunk.

— Ajánljuk figyelmébe mindazoknak, kiket illet, a város utcáinak estvéneként való kivilágítását.

A ki pedig csuszó-mászó állattá lenni nem akar, az őrizkedjék estve főleg a „Liboc” utcában megjeleni, úgy gyalog, mint szekérral. Ki a sétatéren lakik, az igyekezzék a napvilágánál haza jutni, hogy a másokba való ütközés kellemetlenségeit kikerülje.

— **Üi főköznöl.** Ö felsége Berndes J. F. kereskedő Havannában fizetés nélküli főköznöl a tarifaszéri konzuli illetékek szedésére való feljogosítás mellett kinevezte.

— **Az egyetemes tanítói gyűlés szervező bizottsága** Magyarország néptanítóhoz felhívást intéz, melyben azokat, kik a III. egyetemes tanítói gyűlésben részt akarnak venni, felkéri, hogy a szervező-bizottság által megállapított 2 frtnyi tagdíjtaiket kizárólag postautalvánnyal folyó évi július hó 15-ig Murányi Kálmán fővárosi tanító urhoz, mint a szervező bizottság pénztárnokához V. ker. hold utba 5. sz.) küldjék be. A később jelentkezők a gyűlésben ugyan részt vehetnek, de szállásra a szervező bizottság részéről nem számíthatnak. A 2 frt. tagsági díj beküldése után az igazoló jegy azonnal megküldetik az illetőnek. E jeggyel vasuton és hajón leszállított való utazhatás van egybekapcsolva. Az egyetemes gyűlésben résztvevő tanítók a gyűlés tartama alatt „Kalausz” című füzetet is kapnak, melyhez Budapest térképe lesz mellékelve a nevezetesebb tanintézetek feltüntetésével. Ezen kívül a gyűlés ideje alatt naponként külön „Ertesítő” is fog megjelenni; a gyűlés után pedig „Naplót” ad ki a bizottság, mely a gyűlés munkálkodását részletesen fogja feltüntetni s mely a tagoknak posta útján fog majd megküldetni. Magyarországi néptanítóin a sor, hogy sorakozzék.

— **Rablógyilkosság.** Hajmeresztő eset tartja igazatosságban Arad városát. Tegnapelőtt reggel egy Vinkler Anna nevű öreg özvegy asszonyt ki egy 9 éves unokahúgával együtt lakott, meggyilkolva, s a kutba dobva találták. Az eddig megírt nyomozás kideríté, miszerint nevezett özvegy pénteken este lefeküdt, a kis leány előadása szerint a kapukulcsot az asztalra helyezvén. Reggelre kelve a kis leány, ki később szokott felkelni, mint a korán piacra siető nagynéné, nem találván a kapukulcsot rosszat sejtve, összehívta a szomszédokat, kik a konyhából a kamarába vezető vörnyomokat találták. A további kitutás eredménye az volt, hogy az özvegy csakugyan meggyilkoltatva dobott a kutba. A boncolás vélikig hatoló fejsejtést tüntetett ki, míg a rendőri nyomozás kitűnté, hogy a gyilkos tettet csak ismerős egyének követhették el, kik tudták, hogy pénzt a kamarában, hol nagy vértócsára leltek, tartotta elrejtve. S hogy rablással összekötött volt a gyilkosság mutatja az, hogy bár az özvegyről tudva volt, hogy takarékszámla által gyűjtött magának valamit, sehol semmi pénz nem találtatott. A gyilkosok kiléte iránti nyomozások erőlyesen folytattnak, bár eddig nem is sejtethető, kik voltak a tettesek.

— **Testvérnyilkosság és öngyilkosság.** Brandenburgban e hó 10-én borzasztó esemény hozta igazatosságba a lakosságát. Hajnali 5 órakor munkások egy föld-birtokos házat égni látták. Gyorsan a helyszínre siettek és bemenve a szobába, ott a házgazda 34 éves fiát halva találták — feje szét volt hasítva. A gyanu azonnal az idősbik testvéreére hárult, ki éjjel után ment haza a korcsmából és társainak folyton azt beszélt, hogy az éjjel megöli atyját, anyját és testvérét. Természetesen nem nagy súlyt fektettek a részeg ember beszédére. Szándékát azonban, ha nem teljesen is, de részben végrehajtotta és testvérnyilkossá lett. A gyilkos elűnt s másnap a postával egy levél érkezett a hatósághoz, melyben a testvérnyilkosság értesíti a hatóságot, hogy haszonlesésből követte el borzasztó tettet, de őt ne keressék, mivel úgy sincs már az élők között.

— **Kivégzés.** Sopronban ápr. 16-án végezték ki Lakatos József huszárt, ki tisztját megakarta gyilkolni. Az elítélt mindvégig kegyelmet remélt és a legbátrabban viselte magát az agyonlövés előtt. Waldkirch őrnagy vezényelte a két századot, mely az ítélet végrehajtásánál jelen volt.

— **Két kivégzés.** A budapesti hóhér f. hó 16-án Aradon volt és két huszárt vezett ki, kik halálra voltak ítélve, mert szakszervezőjüket agyonlőtték. A kivégzésre a szombati nap volt kitűzve, de a hóhér elkésett a vonatról és így az ítéletet csak másnap hajtotta végre.

— **A telefon már Chinában** is alkalmazást talált, s China ekkoráig már több mint 500 mf. hosszúságú telefon összeköttetéssel bír. Lehet, hogy a menyei birodalom czopfos fiai fogják tökéletesíteni a „messzebeszélőt”, mert ez rájuk nézve fontosabb, mint a táviró. A telegraphnak ugyanis nem vehetik hasznát, mert nincs abécéjük.

— **Az első április.** Lipcse város főpolgármestere — olvassuk a „N. fr. Pressé”-ben — egy. Drezdában feladott táviratot kapott a porosz kir. diplomaciai képviselőtől, körülbelül ilyen tartalommal: „Az európai kongresszus biztosítva. A kongresszus helye Lipcse város. Szállások és egyéb szükséges intézkedések megtétele iránt értekezésre ide várjuk”. stb. — Nosza neki, a főpolgármester ur kapja magát, pakolozik s éjnek idején utra is kel Drezdába, hol hivatásának fontos tudatában áll be a követhet — Éz végig hallgatja a polgármester előadását, s mikor az azt befejezte, csak

ennyit kérdez tőle: „Ugyan édes polgármester ur minő nap is van ma?” — „April elseje.” — Ez a talány megfejtése. Hogy ki követte el az izetlen tréfát, nem tudni.

— Egy tetszhalott. Párisi lapok most élénken foglalkoznak a tetszhalottak kérdésével. A „Figaro”ban egy volt a katonai kérdésre vonatkozólag a következőket írja: „Rouenban állomásoztunk, midőn szomorú híreket kaptam anyám egészségi állapotáról. Szerettem anyámat, de a nagy hadgyakorlatok küszöbön voltak és nem kaphattam szabadságot két napra sem. Buskomorságba estem, elvesztettem étvágyamat, álmatlan és végre kórházba kerültem. Egy nap ismét levelet kaptam hazulról, anyám halálos ágyán feküdt és még egyszer látni kívánt. Kétségbeesetten emelkedtem fel fekhelyemről és elkezdtem kiáltani: „Ruháimat, ruháimat, anyámat látnom kell!” A betegápolók azt hitték, hogy deliriumban vagyok és visszazsörtökelték fekhelyemre; pár perccel később az orvos lépett be. E percben borzasztó változáson mentem keresztül. Halálos verejtéket éreztem arcomon, tagjaim megmerevedtek, szemeimre fátyol borult, ajkaim görcsösen szorultak össze. Az orvos ágyamhoz lépett és oly hanggal, melyet sohasem feledek el, mondott: „Ez ember meghalt, el vele a halottas kamrába.” Nagy szobába vittek; világosan láttam, hogy fekhelyem közelében egy villanygép állott. Odakünn borzasztó zivatar dühöngött. Két ember lépett a halottas kamrába. „Vonnuljunk vissza,” — mondta az egyik — „itt egy halott van.” — „Nem” — válaszolta a másik, — „a zivatarok ez évszázadban ritkák, használjuk fel a kedvező pillanatot.” Nemsokára hallottam a villanyos szikrák sietőségét. Egy villám cikázott el szemeim előtt s úgy tetszett, mintha mellemem egy tör hegyét érezném. — „Különös,” mondta egyik, „nekem úgy tetszett, mintha a halott megmozdult volna.” A gép tovább dolgozott, újra láttam a villámot, újra éreztem a fájdalmat mellemem; úgy éreztem magam, mintha szívem szétrepedne, megkísérlettem lélekzetet venni és hangosan felkiáltottam. A két orvos hozzám rohant és én meg voltam mentve.

— Kóser-e az osztriga? A hollandi izraeliták közt jelenleg érdekes vita folyik. A kérdés nevezetesen az, hogy Mózes törvényei tiltják-e az osztriga evését? Eddig azt tartották, hogy ez nincs megengedve, mivel az osztriga pikkelyek és uszó hólyag nélküli hal (!) Most azonban Darwin egy követője, egy különben igazihűtő rabbinus, ki a mellett nyálának ember, azon felfedezést tette, hogy az osztriga növény. Nagy mozgást keltett ez Amsterdamban. Mondják, hogy e kérdés felett nagy nemzetközi „sanhedrin” (nagytanács) fog összejúlni. Ennek döntése bizonyára nem fog befolyás nélkül maradni ezen keresett nyálakörű árará.

— Elvesztette feleségét. Gyre angol hírlapíró ki Párisban összeviszta járkált és szemlélt a kiállítás helyeit, úgy elbarangolt, hogy a feleségét elvesztette. Most a francia hírlapokban körözött a szegény nőt, haza is távirat Londonba, hátha neje elkeseredésében hazament, vagy a történetek megírta s valamiképp mégis nyomára akadhatna. — A bécsi kiállítás alkalmával olyan is megtörtént, hogy egy magyar földbirtokos elvesztvén lakása számát, haza telegraphirozott és otthon hagyott családjánál tudakozódott bécsi lakása után. Miért nem történjék meg, hogy egy angol a feleségét elvesztette?

— Bukarestből távirják a „P. C.” nek; A kormány arról értesült, hogy Románia okkupációja 120.000 orosz által teljes folyamatban van; napoként újabb hadosztályok érkeznek, s úgy viselik magukat, mint ellenséges földön szokták, az épületeket saját céljakra lefoglalják.

— A szultán átköltözése Aszsiába. Konstantinápolyból 16-iki kelettel távirják: Savfet basa a nagyhatalmak itteni képviselőivel értekezett az iránt, mit tegyen a szultán azon esetre, ha az oroszok megszállának a fővárost. Abdul Hamid szultán maga azt tervezi, hogy óvás tétel mellett átköltözik az Aszsiái partra a Beglerbeg palotába s ott várja be az események fejlődését; de fegyveres erővel nem engedi gátolni az oroszok bevonulását.

— Kiegészítő tudósítás a k.-vásárhelyi oltár-egylet javára 1877-ik év nov. 18—22-én rendezett tárlat alkalmából begyűlt rendes- és felülfizetési összegekről. a) rendes belépti illetékösszeg tesz 10 krajczárjával 38 frt. 28 kr. o. é. Ezen kívül b) felülfizettek: Bálint Károly, kanonok főesperes, Buzás Mihály alesperes, Jungnikl főhadnagy, Sethal Ferenc, id. Dávid István 90—90 krt. br. Szentkereszty István és Stephanie, 2—2 frt. Vanka Lajos, Gál Gáspár, Gál László, Gál László, 1—1 frt. két katonatiszt 1 frt. 80 kr. Landt Józsefné, Bányai Ceróné, Bács Etelka, Pócsa Izabella, Nagy Dánielné, egy hadnagy, Máté Vince és Vinternik Ferenc 30—30 krt. Kovács Elek alesperes, Novák Sándorné, Gyárfás László, Császár Lukács 50—50 krt. Kovács Dániel 54 1/2, kr. Dobál Kristófné, Jakabos Gergelyné, Pap László Dávid Zaki, Vertán András, Zajzon László, Dávid György, Wellenreiter György, Székely Ivánné, Fejér Eini, N. N. Tóth Sámuel, Bálint László, Kovács Anna, N. N. Dobál Pepi, N. N. Domokos Ferenc, György János, György Jánosné, Zakariás Gergelyné, Vitos Mózes, Róza Mihályné, Zakariás Margit, Dávid Róza, Szócs Józsefné, Török Bálintné, Jancsó Géza, Pethő Kata, Pethő Mari,

Fejér Tini, Dobál Pepi, Fittus Mártonné, D. P. Kovács Lajos, Bence Lajos, 10—10 kr. Gál Gáspár, Csák Alajos, László József, Pap Adolf, B. L. Vertán Venci, és Kis Klára 40—40 kr. Csomortáni tanár, Szentpéteri Mariska, egy pap, ifj. Dávid Istvánné, Péter József, Rápolti Ferenc, 20—20 kr. Gyárfás Lajosné, Pócsa Jánosné 60—60 kr. Imreh Károly 24 kr., Dombi Jánosné 80 kr., Bartalis János, Czákó Teréz, Bartalis Jánosné 5—5 kr., Vargyasi Györgyné 2 kr. és N. N. 1 kr., Összesen 29 frt. 86 1/2 kr. Mely szíves adakozásokért fogadják a nemes keblű jöltevék az egylet nevében kifejezett hálás köszönetüket K.-Vásárhelyt 1877. nov. 23. br. Szentkereszty Stephanie, elnök. Bálint László, főjegyző.

## 2-ik közlemény a zágoni szegényekháza részére tett szíves adakozásokról.

Alattirtak szívesek voltak ígéretet tenni, hogy évenként bizonyos és előtűk kegyeletes emlékekkel összekötött napokon az intézetbeni tagok részére ételmét küldenek.

Báró Szentkereszty Stephanie 7. nap. Demeter Sámuel 1 n. Mircse Ferencné 1 nap. Gál Istvánné 2 n. Bartha Ferencné 1 n. Szócs Boldizsárné 1 n. Bartha Vilma 1 n. Tattási Ferencné 1 nap. Fazakas Eliza 1 n. Kocsis Anna 1 n. Bartha Miklósné 1 n. Becásy Kristóf hetenkint 2 font hus. Gazda Lászlóné 1 n. Henter Józsefné 1 n. Rácz Istvánné 1 n. Berecki Mariska 1 n. Gebhárd Béniámné 2 n. Nyágyovics Mózesné 1 n. Czirják Zsigmondné 1 n. Izsák Józsefné 1 n. Demeter Gizella 1 n. Henter Józsefné 1 n. Izsák Antalné 2 nap. Bartalis Jánosné 2 n. Szörcei Vincené 1 n. Zathurecky Ferencné 1 n. Gyárfás Lajosné 1 nap. Vajna Jánosné 1 n.

Ezen jóindulatu szíves adakozásokat, mint az illeték human gondolkodásának emberbaráti nemes érzületének bizonyosságait nyilvános elismeréssel köztudomásra hozni. kedves kötelességünknek ismertük.

Zágon, 1877. december 24.

br. Szentkereszty Stephanie,  
nő egyli elnök.

Szabó Károly,  
nő-egyleti jegyző.

## 36-ik közlemény a k.-vásárhelyi szegény és munkaképtelen öregek menháza javára tett szíves adakozásokról.

Az 1878. évi élelmezés szükségzei fedezésére Székely Ivánné és Nagy Lajosné gyűjtése a k.-vásárhelyi IX. X. tizedből.

Szócs Mihály tímár 1 véka roz. Jakabos Agostonné 6 font só. Réthi Józsefné 1 véka török-buza. Benkő Dénes félvéka roz. Szacsva Jánosné 2 véka pityóka Jancsó Dávidné 1/2 véka fuszulyka Magoni Józsefné 4 kupa fuszulyka, 1/2 véka burgonya. Nagy Istvánné 3 kupa fuszulyka, 15 font füstös hus. Sebők József 1 véka roz. Jancsó Mózes kereskedő, 1/2 hectoliter roz. Balogh Sándorné 1 frt. Kovács Aron 2 véka roz. 2 köből burgonya, 2 kupa gyöngykása, 2 kupa köleskása. Kovács Jozsef 1 frt. öz. Nagy Dánielné 10 kr. öz. Kovács Józsefné 50 kr. Bartha András 1 frt. Barthos Károly 60 kr. Balogh Izánné 1 frt. Sinkovics Ignácné 1 véka borsó, két véka pityóka, 1 véka roz. N. N. 1 frt. Barfz Antalné 1 frt. Mágvi Sámuelné 1 véka pityóka. Szócs Mózesné 1/2 véka fuszulyka 1 zsák pityóka. Nagy Károlyné 1/2 hectó zöldség. Boriszk István 1/2 véka fuszulyka. Szócs Mózes 1 véka buza.

Fogadják a buzgó gyűjtők s jöttvő adakozók a szegény s munkaképtelen öregek nevében kifejezett hálás köszönetüket.

K.-Vásárhelyt, 1877. november 1.

Nagy Gábor,  
titkár.

B. Szentkereszty Stephanie,  
elnök.

## Érték- és váltó-árúlyam a bécsi es. kir. nyilvános tőzsdén április 18.

|                                                |        |
|------------------------------------------------|--------|
| Magyar aranyáradék . . . . .                   | 86.10  |
| „ kincstári utalványok I. kibocsátás . . . . . | 119.—  |
| „ „ „ II. „ „ „ . . . . .                      | 108.75 |
| „ keleti vasut II. kibocs. államkötv. . . . .  | 72.—   |
| „ „ 1876. évi államkötv. . . . .               | 65.—   |
| „ vasuti kölcsön kötvény . . . . .             | 97.50  |
| „ földtehermentesítési kötvény . . . . .       | 78.75  |
| Temesvári „ „ „ . . . . .                      | 77.50  |
| Erdélyi „ „ „ . . . . .                        | 77.10  |
| Horvátszlavon „ „ „ . . . . .                  | —      |
| Szólódézsma-váltási „ „ „ . . . . .            | 80.—   |
| Osztrák egys.-államadósság papírban . . . . .  | 61.55  |
| „ „ „ ezüstben . . . . .                       | 65.15  |
| „ aranyáradék . . . . .                        | 62.85  |
| 1860. államsorsjegye . . . . .                 | 111.25 |
| Osztrák nemzeti bank részvény . . . . .        | 793.—  |
| „ hitelintézeti „ „ „ . . . . .                | 213.80 |
| Magyar hitelbank . . . . .                     | 194.50 |
| Ezüst . . . . .                                | 106.35 |
| Cs. kir. arany . . . . .                       | 5.75   |
| Napoleon'd'or . . . . .                        | 9.75   |
| Német birodalmi márka . . . . .                | 59.95  |
| London . . . . .                               | 121.70 |

Felelős szerkesztő: Málk József.

Kiadótulajdonos: Pollák Mór.

Nyomatott Pollák Mórál Seps-Szentgyörgyön.

# Üzlet-megnyitás.

A nagyérdemű közönséget, mely a lefinomabb ízlés szerint készült

## BUTOROKAT

beszerezni ohajt, tisztelettel felhívom üzletemben teendő szíves megrendelésekre.

Megrendelhetők nálam: mindenféle

asztalos-munkák

a legválogatosabb

műfaragászati ékítésekkel

diszítve; távábbá mindennemű

esztergályozott műdarabok

jutányos árban a legdivatosabb s legizléstesebb kiállítással.

Nagy gondot fogok fordítani a kiállítás csinosasága mellett a jutányos árakra. A t. közönség becses pártolásába ajánlja magát

Fejér Miklós,  
butorkészítő Szemerjén.

# Pályázat.

A főméltóság m. kir. belügyminiszterium folyó évi március 26-án 12495 sz. a. kelt rendeletével az eddigi Sepsi és Telegdi-Bacon összeépült községeknek egyesítését és Nagy-Bacon név alatt nagyközséggé alakulását megengedvén, így Nagy Bacon községében a községi jegyzői állomásra évi 400 frt. fizetés mellett pályázatot nyitattik és felhívják a pályázni kívánók kellően felszerelt képességüket igazoló okmányokkal ellátott kérésüket folyó év és hó 25-ig alattírtthoz beadni.

Nagy-Ajtán, 1878. ápr. 12-én.

HENTER BÉLA,  
szolgabíró.

## Haszonbéri hirdetmény.

Kököshen az ugynevezett „Alámenőn” a „Fosztó szegelyet”, mely évenként 4 öl kitűnő minőségű szénát megterem, három egymás után következő évre haszonbérbe kiadó.

A feltételek felől értekezni lehet

Orbók Sándornál  
Kököshen.

4—4

Sz. 37./kzj.  
1878. hagy.

## Hirdetmény.

A kézdí-vásárhelyi királyi törvéusyzéknek 1878. március 12. napján 682. szám alatt kelt végzésével a Bikfalván elhalt Fejes János hagyatékához tartvzó és a bikfalvi 2. számú telekjkönyvben A + a. 884, 885, 886 és 887. h. r. számokkal megjegyzett 1000 fortra becsült épületes laktelek eladás megengedtetvén az árverezés határnapjául Bikfalva közönség házához 1878. május 3-án d. e. 9 óraját tüztem ki. Miről venni szándékozik azon hozzáadással értesítettnek, hogy az árverezési feltételek közjegyzői irodámban, vagy Bikfalva közönség házában a hivatalos órák alatt, betekinthezők.

Kelt Seps-Szentgyörgyön, 1878. április 11. napján.

Benedek János,  
kir. közjegyző mint bíró megbízott.

3—3

## Haszonbéri hirdetmény.

Előpatakon az

„Oláh herceg”

és a

Schweizer házi

nagy vendéglőkben a restaurációk az idei fürdőidényre kiadók.

Értekezni lehet e részben

A. Ulitz,  
bérllővel Brassóban.